

Ifjusági hetilap.

Megjelenik
minden vasárnap
 egy nyomtatott iven
 színes borítékkal,
 és havonként egy képpel.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos
M. Kalocsa Róza.
 Szerkesztői szállás :
papnövelde-uteza 7 sz.
 (hova a kéziratok és előfizetési
 pénzek küldendők.)

Előfizetési föltételek :

Egész évre . . . . . 6 ft. — kr.
 Félévre . . . . . 3 „ — „
 Negyedévre . . . . . 1 „ 50 kr

MEMÓRIA

az iskolai év kezdetén.

Hatalmas nagy Isten! böles irgalmas atyánk,
 im imádásodra nyílik meg szívünk, szánk.
 Nézd, mily áhítat-telt az ifjúi kebel.
 A mint kitartásért, erőért esdekel.
 Ez új esztendőben! . . .

Oh adj jámborságot a szorgalom mellé.
 Hogy biztos ösvényen törjünk ezélünk felé.
 S gyűjtsük a tudományt mint méhek a mézet.
 Te légy velünk mindig és mi legyünk véled.
 Ez új esztendőben! . . .

Adj jó egészséget kedves szülőinknek
 Adj tanítóinknak, kik a rosztól intnek
 Szívünk mint lágy viasz hajoljon a jóra,
 Hozzon jó gyümölcsöt minden perc és óra,
 Ez új esztendőben! . . .

A bennünk helyezett remény valósuljon
 Egünkre bubánat felhő ne boruljon
 És ki körülöttünk a legtöbbet fárads.
 Jutalma nagy legyen e földön és nálad.
 Ez új esztendőben! . . .

Éltesd, virágoztasd ez iskolát s népet,
 Adj a tanulók közt egyvetértést, béket,
 Hogy mint virágbokor, mint egy test és lélek,
 Zengjen néked hálát örök Istenének . . .
 Ez új esztendőben! . . .

Védj és áldj meg minden igaz magyar honfit,
Engedd, hogy úgy legyen, miként régen
volt itt.
Országunknak határt, három tenger vessen,
Halgass meg . . . Miatyánk ki vagy a
menyekben.
Ez új esztendő ben!

Gyarlók vagyunk igaz . . . hisz a kéklő ég is,
Mosolyg és keblében villámot rejt még is.
Ha botlunk is olykor, ne büntess végtelen:
Mebánjuk mi bűnünk s hiszünk egy
Istenben,
Most s minden időben.
VISKI K. BÁLINT.

Egy remetelak a Kárpátokban.

K. JOLÁNNAK és T. IRMÁNAK.

(Folytatás.)

Nedves, hideg sziklafalak, meglehetősen nagy, s majdnem négyszögű szobát képeznek, melynek egyik szegletébe durván faragott fakereszt van alkalmazva, e kereszt alatt gondosan puha mohból jó meleg ágy van készítve, mely a még nyáron is gyakran csipős, hideg és zord időjárás ellen csakugyan szükséges is; ez az ágy elejtett vad bőrökkel van betakarva. A másik szegletben tűzhely van készítve, darab sziklák vannak kandalló formára összerakva, hol úgy látszik a remete szokta ételeit megkészíteni s télen jó meleg et terjeszthet, mert a durva mivű ajtaja a kunyhónak bezárható és a füst a sziklában furott lyukon távozhatik.

De a kunyhóban senki sines, pedig nekünk úgy tetszik beszédet hallunk, a mint jobbra fordulunk egy oldalnyílás tűnik szemünkbe, honnan az éj közeledtével világosság sugárzik felénk. Ide jöve meglepő látvány tűnik elénk, mit csakugyan ennyire távol az emberi lakoktól, vadon járatlan erdőségekben . . . épen nem kerestünk volna.

III.

Hogy a következő jelenetet megérthessük, történetünkben vissza kell térnünk a közel multra.

Szerbia sajtáságos kis ország, fejedelmeit gyakran változtatta akkortáiban is ép úgy mint most, teljesen önnálló nem lehetvén, mert körötte nagy és hatalmas nemzetiségek, nagy kiterjedésű országokat birtak és majd az egyik, majd a másiknak kelle megóhdoznia, vagy legalább barátságát keresnie, ilyenkor megtörtént aztán, hogy az illető pártfogó nem helyeselvén a kormányzási módot, a fejedelmet száműzte s mást ültetett helyébe; de még néha, testvéri viszálykodások is idéztek elő ilyen változást.

Ilyen háboruskodás színhelye volt történetünk korszakában is Szerbia, Uróz fejedelmet elűzte áruló rokona és mint a hirmondá az alig tudott a fogadott gyilkosok elől egyetlen leányával megmenekülni, de bosszút esküvén, hogy trónját bármí áron

visszaszerzendi, Magyarországra bujdosott messze, messze, csak egy pár hűnek bizonyult eseléd követte.

Nyoma is úgy elveszett, úgy eltűnt leányostól együtt a számúzott fejedelem, hogy a bitórló sehogy sem tudott nyomára akadni, kerestette pedig mindenütt, mert volt is oka tőle és kitaró bosszujától félni, kivált ha a magyar királytól nyerhetett segítséget, kinek a nélkül is kedve lett volna a szép Szerbiát hűbéresül birni.

De lépünk be a remete lak belsejébe.

Nagy tágas barlang tárul előttünk fel, három fáklya fénye alig győzé megvilágítani belsejét, melynek vöröses világítását amint megszokta szemünk, tigris bőrökön heverésző csoportot látunk beszélgetni.

Először is egy tisztos férfialak tűnik szemünkbe még a legjobb korban, haja mely arannyal himzett vörös fővege alól hosszú fürtökben omlik vállaira, még alig őszül, termetét hosszú sötét kaftán fedi, mely alól széles öv arannyal és ékszerekkel gazdagon kirakva csillámlik elő, bő nadrág és vastag talpu czipő egészíték ki az öltözetét. Areza keleties, barna, tekintete vad és dult, a bánat és szenvedés nyomai látszanak meg rajta, és csak akkor derül fel egy kissé, midőn szemei véletlenül a barlang tulsó oldalára tévednek.

De mi nem láthatunk oda, mert előttünk még egy alacsony zömök ember ül, vagyis inkább hever, ez Othmár a b . . . . i főispán, kiről fentebb zarándokaink szóltak.

Mielőtt beszédeiket kihallgatnók, tekintsünk háta mögé.

Duzzadó vánkosokon — melyek arannyal himzett vörös bársony nyeregtakaróval vannak leterítve — virágokat kötözget egy ifju leányka, egy idősb nő — talán dajkája — varr mellette, ettől kérdez néhanéha valamit, hogy csokra így-e vagy amugy lesz-e szebb? az idősb nő mindig készséggel felel ugyan reá, de fő figyelme mégis csak a beszélőkre van fordítva.

A leányka mintegy tizenhat, tizenhét éves lehet, fekete sűrű haját egy arany rojtu keskenyre hajtott veres selyemkendő esokorra kötve szoritja össze fején, areza barna piros, tűzes fekete szemei, határozott, parancsoló tekintete, az aranyöves férfihoz feltűnő hasonlatossága gyaníttatják velünk, hogy ezek apa és leánya.

Csakhogy míg az apát a fájdalom lesujtani láttszott, arezán redőket huzott, addig leánya mintegy fejlődő barna piros rózsabimbó úgy fejlődött mindig jobban jobban.

Milyen szép volt e gyermekleányka, gyönyörű keleties gazdag öltözetével, mily jól állt karesu derekához az arannyal áttört vállfűző, a nehéz fehér selyem, vörös csikos bugyogó s kis törökös, felkanyarodott orru czipőcskéivel.

Hogy illettek kis kezeibe a szép virágok, mikkel játszani vagy enyelegni látszott

Vagy talán bokkrétát készített valakinek?

E leány a szán üzött szerb fejedelem leánya Ilona volt, az a vörös süveges, zord tekintetű férfi pedig, ki a b . . . . i főispánnal beszélt . . . . maga a bujdosó szerb fejedelem Uróz.

Pillanatnyi csend állt be, míg végre Othmár felszólalt.

— Lépteket és beszédet hallok, ezek ők bizonyosan, Pál püspök és Béla herceg.

Egy másodperc alatt mind talpon voltak és a barlang nyílása felé várakozásteljesen tekintettek.

Ilonka előbbre lépett és átható tekintetű nagy fekete szemei elsőek voltak, melyek az ifju herceget a félhomályban kivehették, örömeben tapsolt és alig várta, hogy a barlanghoz jussanak az érkezők.

— Dicsértessék a Jézus, mondja latinul a belépő idős zarándok, míg Ilonka Bélának mondott egy jó estét, kézen fogva azt, virágait átadta neki.

— Ezt neked készítettem herceg. (Ah, mily szép deli ifju mily kár érte, hogy v a k !)

— Hát ki vagy te, ki rólam gondoskodik?

— Én is olyan számkivetett fejedelmi gyermek vagyok, mint te, de — folytatá apjához hasonló tekintettel a lány — jó még idő, mikor mindketten visszakapjuk a trónt, és akkor jaj a pártütőknek.

— Te nem tanultad még meg, mily édes a megbocsátás, mondja szeliden Béla, mialatt a leány kerevetéhez vezetve leülteté őt.

A leány elpirult mélyen, de szemei szikrákat szórtak, összeharapott ajka, fenyegető arczkifejezése elrémített volna bárkit, de nem szólt.

Béla mindezt nem láthatta, jó szívében megbánta gyöngeszemrehányását is, azt hitte a leány azért nem felel, mert zavarba jött, újra szólt tehát szeliden, gyöngéden.

— Mi a neved, mond meg kérlek.

— Ilona, Uróz szerb fejedelem leánya.

A püspök ez alatt szinte helyet foglalt a főispán és a fejedelem között, és az akkori szokás szerint köszönve, figyelmen kívül tekintett körül.

Nincs itt senki, mitől sem tarthatsz, mondja a szerb megnyugtatólag, a cselédek csak későbbben térnek vissza az élelmi szerekkel, beszélhetsz bátran mi hirt hozasz?

— A király udvarából jót is, roszt is, már mint ez az életben együtt szokott járni, mondja kitérőleg a pap, de mondjátok ti először, hogyan van Szerbia?

— Háborog feleli Uróz, kémjeim kitanulták, hogy csak korbács ütésekkel tartják fen a bitorló tisztviselői a fegyelmet, és nem kellene egyéb, csak egy olyan fegyveres csapat élén — mely az első rohamok ellen tudná a népet megvédeni — akkor rögtön esatlakoznék törvényes fejedelméhez az egész nép. De honnan, honnan szerezzünk ilyet?!

— El kell adni minden ékszerünket, szólt közbe Ilona, üléséből felpattanva s a beszélők közzé lépve, és sereget kell gyűjteni.

— Az kevés pénz lenne, mondja sötéten Uróz, a mellett ki gyűjthetne hadat? ha én e hegységéből kimozdulok, a trónbitorló orgyilkosaitól lehet minden perczen tartanom.

— Ki gyűjtene sereget? — viszonzászikrázó szemekkel Ilona, hát ki más mint én. Már nem vagyok többé gyermek, és apám tudod azt is jól, hogy gyáva sem vagyok, ezt oldalad mellett sokszor bebizonyítám a vadászaton, férfiruhába öltözködöm, és . . . .

— Derék leány, szólalt föl Othmár, ilyennek akarunk mi téged, nézd az öreg szent atya arcán is, hogy derül fel a lelkesedés . . . . de maradj meg te selyemruhádban, gyémántos öveddel, majd elvégezzük mi helyetted ezt a dolgot

— Ilona, itt hagytál? szólt tétovázó arcczal Béla, Ilona arca a szájalom és szelidség kifejezését ölté fel. Megyek jó herczeg hozzád, de lásd kétségbe ejt, ha férfiak úgy beszélnek, mintha kard helyett csak rokkát forgattak volna mindig.

A férfiak elmosolyodtak a kis leányhevességén és a két magyar oda sugott az apának:

— Épen ilyen asszony kell nekünk.

Az apa — először e jelenet óta — elmosolyodott és azt felelte rá: a d j a I s t e n ! Hanem hagyjuk ezt, beszéljünk a nagyobb dologról, Othmár kérlek, mond el mi hir van a magyar király udvarában?

— Igen, igen, sürgeté Pál püspök is, beszélj, hadd lássuk hogyan és mit lehetne tervünkhöz felhasználni a jelen körülményekből?

— A dolgok rosszabbul állanak, mint valaha, mondja leverten a főispán, a király daczára ifju korának napról napra hanyatlak, a királyné igen szelid, jó asszony, de gyáva; alattvalói arra veszik, mire nekik tetszik, erre nem számíthatunk; István meg az utósó orosz háboruban megismerkedett Boricscsal mint hiszi, vagy legalább akarja hinni — testvérel és ezt szánta maga után királynak, egy lengyel királyleányt már el is vétetett vele, és most minden áron el akarja ismertetni a magyarokkal mint törvényes Árpád utódot.

— Ugy! mondja gondolatokba merülve a pap.

— Most már értem miért láttam itt a hegy-gerinczen lengyel kórászokat ólalkodni, szólt a fejedelem is, bizonyosan azt az

eszeveszett kísérletet akarják megtenni, itt e roppant magaslaton keresztül vezetni Lengyelországból a sereget.

— Nem várjuk ám azt be, szólt a püspök. Hanem hát a kunokkal, hogyau van István?

— A fején tánczolnak, viszonzá Othmár, az az ifju, ki elbizakodásában Sámson erejét, Dávid vitézségét és Salamon bölcsességét hívé magában, most barát-esuhát huzott magára, órákig mea culpa, mea maxima culpa szókat morogva elzárkózik, aztán ...

— Ah! hisz ez a legjobb hír, mit csak mondhatál főispán, mondá a püspök Othmár kezét megragadva, így itt az idő, meglássátok tervünk sikerülni fog, nem tartok Boricstól semmit, a kevély magyar urak ez előtt nem fogják fejüket meghajtani. Ha a király szívében bűnbánás foglalt helyet, úgy tervünk nyerve van.

A fejedelem és a főispán kétkedve tekintének, a pap lelkesült s mint egy nagyszerű eszmétől, ragyogó arezára.

— Holnap reggel indulunk el Othmár a királyhoz, itt az idő! Bélát, drága kincsünket, Árpád utósó sarjadékát bizzuk reád Uróz addig, és sugva folytatá tovább, ne feledd azt soha, hogy Béla által még visszaszerezheted Szerbia fejedelmi trónját, és leányod Európa legdicsőbb országában lehet általa uralkodó királyné.

Pillanatra, határtalan öröm és büszkeség villant át a számított fejedelem arezán, de ez rögtön kialudt; bizony a sokat szenvedett ember, nem hisz oly könnyen a jobb jövőben.

— Menjetek hát a királyhoz, tegyetek kísérletet, mondá Uróz végre, segítsen szándékotokban az Isten!

KALOCSA RÓZA.

(Folytatás a köv.)

Egy szegényből lett gazdag fiú.

(Történeti beszélyke.)

(Emléklül Pilisy Eugénia és Ida növendékimnek.)

Irta: KISS ENDRE.

II.

Akarva, nem akarva a esatába kell jönnötök legalább képzeletben kis olvasóim, mert Fülöpöt most ott találjuk.

Sz. Pétervár előtt vannak ők, de küzdve a borzasztó hideggel, egy némelyik annyira közel ült a tábor tűzhöz, hogy előlről megsült, hátul megfagyott, de azért a francia sereg nem esüggedt el. Mindig közelebb esalogatták magukhoz az orosz. Fülöp kigyuladt arezczal jár-kél, mindüvé osztva a halálos vágásokat, meghökkent az igaz kissé, midőn az ágyuk bömböltek, a puszkák ropogtak, s körülte mint a lekaszált rend halomra döltek a vitézek. De ezen

meghökkenés hamar elmúlt, s Fülöp betalálta magát új helyzetébe. Már több sebet kapott, karján, arczán és homlokán, de mindezekkel semmit nem törődött.

— Ezredes ur forduljon hátra, mert bekerítik! — Szólt a mellette harezoló Marmontnak. De az nem hallá az ágyúk morajától, pedig vérző kezével már alig tudhatá forgatni a kardot. Egy dronyos tiszt szaladt neki, s bizonyosan fejét hasítja ketté, ha Fülöp elég jókor fel nem fogva a súlyos csapást. Mikor a tábornok alól lovát kilőtték saját magáéra kapta föl s egy sáncz mögé tette, itt sebet jól, rosszul bekötözte s sietett vissza.

— Fel kell gyujtani a hidat, mielőtt az ellen átkelhetne! — dörgött harsány hangon, de mindenki inkább mindig távolabb nyomulni igyekezett a hidtől, melyen az orosz szándékozott átkelni. Ha a hidon átjönnek, úgy a franciák veszve vannak. Fülöp el volt ragadtatva a harc hevétől, a főbb tisztek már mind ott feküdtek a véres hullák közt, eldöntőnek hitte a merész tervet létesíteni: a hidat felgyujtani. Maga ragadta kezébe az égő esővát s a rejtett széna-kötegeket, melyek lőporral voltak megtöltve fellobantá, a hid a légbe repült az ellenséggel együtt, a sokkal nagyobb orosz sereg megadta magát, mert előtte égett a hid, utána a győző francia sereg.

— Ön tábornok itt? . . . — Szólt Fülöp a reá támaszkodó Marmontnak.

— Itt akarek meghalni . . . nyögé halkkal s kendőbe takará állát, melyet egy golyó zúzott szét.

— Csakhogy a franciáknak adta az Isten a diadalt! — kiáltozák többen.

— Miénk a győzelem! — dörgé háta megett ezer hang, s felemelték Fülöpöt, ki a nap hőse lett. El volt kábulva a dicsőségtől.

A tábornokok az éj sötétében nem sokára — mint égből alá hullt csillagok tünedeztek elő, hol a vig harezosok gyűltek össze; esodálkozva beszéltek egy fiatal hadnagyról, a ki — miután a főbbek kidőltek — maga állt dandára élére: Napoleon bokáján egy kemény sebet kapva személyesen nem harezolt, s látesővét elővevén növekvő érdekeltséggel mereszté a csatára szeméit, s el nem tudta gondolni ki lehet amaz ismeretlen egyszerű hadnagyi kabát gallérral, s midőn a döntő roham sikerült, Napoleon felkiáltott: „Ebben Marmont erje van Ney bátorságával s ügyességével párosulva! . . . A győzelmet az ő önfeláldozásának leheté tulajdonítani.“

— Éppen mellette harezoltam — szólt egy torzonborz bajtárs — láttam őt lováról lebukni . . . az ellenség rajta gázolt keresztül . . . néhány percz . . . ismét megjelenik villogóbb szemei-

vel, villogóbb kardjával . . . Napoleon irigyelhette volna e vitéz rohamot.

— Pedig még ugy szólva gyerek — jegyzé meg egy őszbevegült vitéz, kit nagyon erősnek tartottak, inkább nőies arcza van . . . bajusza is csak most kezd atkőzni.

— De ha valaki látta őt közelebről ugy mint én, tudom nem olyannak találta volna . . . ő egy hős volt, jegyzé meg egy harmadik, pipája hamvát kiverve.

Szóval mindenütt a fiatal hadnagyocskáról állt a beszéd, a vigan pattogó őrtüzeknél ugy, mint Napoleon vezér sátrában.

Másnap jókor reggel talpon volt a sereg.

A fővezér szemlét tartott felettök. Olvasták a neveket. Egy némelyikre senki sem szólt, az elesett.

A vezér maga tüzte a hősök mellére az érdemjelvényeket. — Fülöp sebekkel volt boritva, s egy közeli sátorban feküdt. Maga nagyon erőtelen, s így lábára sem állhatott. Két bajtárs vezette karjánál fogva, homloka be volt kötve, melyet ha feloldának egy mély sebet látnának ott tátongani; lábába két, — s karjába egy golyó volt furódva, s több helyütt megszurva, felöltönyén még most is észrevehetőek voltak a piros véresepek. Halvány volt nagyon, szemei le voltak esukódva. — A vívők a fővezér előtt megállapodtak. Napoleon érczes hangon szólt: „Vitéz! téged megjutalmazandó e jelt tüzem melledre, csekélyebb ez mint vitézséged, de ez juttassa eszedbe, hogy légy tovább is hős . . . igyekezz többet is szerezni. Te egy ezred vezetője leszel.“ — S megölelte Fülöpöt, miután egy érdemkeresztet tűzött mellére, melynek közepéből egy gyémánt szálaeska tündökölt vakítóan elő.

Fülöp szólanı akart, de nem tudott, erőtlenül hanyatlott társai karjaiba, lábai reszkett k; egy katona ölébe vette, s sátrába vitte mint egy gyermeket. Az ügyes orvos gondoskodása folytán néhány hét múlva fölgyógyult.

A sereg győzelemről győzelemre haladt, megjárta Egyiptomot; de nem akarom mindazon csatákat leírni, a melyekben Fülöp részt vett, az sok lenne. Fülöp egy párszor küldött atyjának némi segélyt, de lassanként ugy látszik ez mindig gyéribben történt s végre nem tudjuk mi okból egészen megszűnt. — Mikor Egyiptomtól visszatért, már egész kifejlett ifjút találunk benne, megfér-fiasult, megbarnult, de ez még érdekesebbé tette . . . de fájdalom egész meg is változtatta. A környezet, a mely körülünk, ezek gondolkozásmódja, kétségkívül nagy befolyással vannak életünkre. Így volt azzal Fülöp is. Egy ideig előtte állott atyjának ősz feje, majd lassanként kezdett eltűnni s a mint az őt érő, kitüntetés és tisztelet növekedett; ugy növekedett becsvágya, hiúsága és büszkesége. Egy ideig habozott, majd a távolsággal kezdett min-

den előtte enyészni, s midőn látta fényes születésű barátjait, elkomorult arca azor gondolatra, hogy ő pór gyermeke. A hiúság győzött. Fülöp elhalgattata jobb érzületét, fölföltűnt még egyszer előtte atyjának redős arca s azután kezdett feledni, úgy hogy mikor Párisba érkezett, legkevésbé sem sietett a rozzant házban atyját fölkeresni. Ah, ő az egykor ígérletet tevő gyermek, feledte atyjának utószavait.

(Vége következik.)

Visszaemlékezések külföldi utamra.

(Folytatás.)

Itt vasutra kelle ülnünk és berepültünk Londonba. Mily könnyű e szót kimondani London, és mily nehéz ezen várost körüljárni és megnézni.

Az egész város egy óriási háztenger, mert a meddig a szem lát, nem látni mást mint házat, házat és újra házakat mint a tengeren vizet. Magasan emelkedik ki itt a Szent Pál temploma, a világ egyik csudája. Gyönyörű templom ez, oly magas kupolával, hogy a szem alig éri. A muzeumok és műintézetek is igen nagy számmal vannak itt, a sok vasut a mi itt föld felett, és házak alatt folytonosan közlekedik; a számtalan omnibusz, melynek a tetején is ülnek emberek, a sok gyaloglók, a kik mind sietnek, mivel az angolok mind üzletemberek, és azt tartják: az idő pénz, és azal pedig gazdálkodni kell.

Nagyon megleptek engem a kis angol fiúk és leánykák, kik gyufákat árulnak 7—11 éves gyermekek ezek, és már is kereskedők, oly élénken és szivrehatóan tudják kínálni árujokat, hogy az embernek kell venni tőlük, mert e gyermekek, kiknek már ily jókor kell megkeresni élelmüket, szegények, nagyon szegények és rongyosak, s mindemellett, daczára e sok bajnak, ők jó kedvűek, vidámak, játszanak, tréfálódznak vigan az utcán, s csak akkor hagyják abba játékukat, ha a sűrű ködben elő tűnik egy szivarozó ur tüze; ekkor versenyt futnak a kiskereskedők és kereskedőnők és újra ajánlják gyufáikat, mutatva hogy melyiké ég jobban.

A C y t i -ben, mely belvárost jelent, rendkívüli érdekes látványt nyujtanak a csizmatisztító fiúk. Ezek már idősbbek 12-14 évesek.

Mindegyiknek van egy kis ládikája, abban két kefeje és fény máza. Egy igen szép oszlop körül körbe állnak, előttük a ládácska és várják a kundshaftot.

A csizmatisztítást oly gyorsassággal és ügyességgel végzik, a mi valóban rendkívül bámulatos, s mindezt két penniért, a mi

nálunk 4—5 kr. Foglalatosságuk leginkább reggel van, mivel sok angol nem is tisztítatja otthon eszímáját.

A levél- és sürgönyhordó fiuk is megérdemlik figyelmünket. Ők egyenruhát viselnek, és széles ernyőjü franczia sipkát. Ezek már nem gondolnak játéokra, hanem komolyan üzlet után látnak.

Nálunk Magyarországon még nyafog, sir, ri, pityereg a gyermek azon korban, midőn Londonban már kereskedik s bele forr már azon tudat: jó üzletférfivá lenni idővel.

De menjünk el egy kissé a Regens-Parkba, London legnagyobb sétakertjébe. De talán igen jókor van még, fel se keltek még az emberek, így gondolkoztam, midőn utamat arra irányzám pedig mennyire csalatkoztam!

Voltak biz itt már elegenden, még pedig leginkább gyermekek, kik daczára a csipős őszi időnek, vigan futkároztak a rövidre nyírott gyepen; míg mások a tón uszkáló kacákat etették, nagyot nevetve, ha a mohó, falánk kacák összevesztek egy-egy nagyobb darabon.

A faszorban kis scott lovakon, angol kisasszonykák tanultak lovagolni, és oly sebesen nyargaltak, hogy a kísérő lovasz fiu alig volt képes követni őket.

Több fiu és leány vas abroncskarikákat hajtottak maguk előtt, vigan fáradhatatlanul és rendkívül ügyesen. Öröm volt e gyermekszereget látni, mily gondtalanul élék világukat, s mennyire szorgalmasak e gazdagabbak is a tanulásban.

Megnéztem a nagy állatkertet is, mely a maga nemében a világon páratlan. Itt van sok oroszlán, elefánt, orszarvu, viziló, kigyó stb. mit más állatkertekben nem igen találhatni...

A Themse alatti alagut is szép, mely a viz alatt fut végig, fent pedig a hajók járnak.

Londonról még sokat lehetne írni, de lesz még alkalom másoknak is Londonba menni s újra valamit írni kedves kis olvasóimnak.

LIPTAY PÁL.

A Nilus.

Az egyiptomi élet fő üttere valósággal a Nilus; a Nilus nélkül a most annyira áldott és jól kormányzott ország hihetőleg csak pusztá volna. Mert Egyiptom hosszú, keskeny szárazföld, a tenger és egy nagy sivatag között, tulajdonkép nem egyéb mint nagy kiterjedésű és megnedvesített Nilus-völgy. Semminémű folyó, semmi patak nem folyik Egyiptomban a Niluson kívül.

Tudjuk, hogy a Nilus két nagy folyam összefolyásából áll, (Charthumnál Nubiában). A Nilusnak ezen két ága, az ország életető ere és egyszersmind közlekedési eszköze, különösen belső

Kelet-Sudanból. Hogy Chartum nagy központja a sudani és egyiptomi életnek, azt gondolhatjuk. Az új Chartum a régi romokban álló város helyét csak 1720-ban foglalta el. Ezt Egyiptomnak akkor uralkodó tapintatos alkirálya alapította, ki e pontnak értékét fel tudá fogni. A két folyam, melyekből a Nilus áll, neveztetik, az egyik Bahal-el azrek azaz keleti vagy kék Nilus, és a másik, mely sokkal nagyobb Abiad-a a fehér Nilus vagy nyugoti forrás. Azrek a Sokkala mocsárból ered, 850'-nyi magasán a tenger színe fölött, 26 mértföldnyi utat tesz és akkor a Tzana tóba ömlik ezután a Dembra tóba és itt képezi a 40'-nyi magas Alatea nevű híres vizesést. Azután az abessini Alpések közzé jut. Sangallát keresztül futja, három vizesést képezve a Nuba-négerrek országába jut és termékeny vidékeken keresztül folyik, míg végre a nubiai síkságon testvérével egyesül.

Az Abiadnak feltűnő fehér vize van, több mellékfolyót szed fel magába, és néhány tón keresztül folyik, mint p. o. a Nó taván, hol a Gazella folyó a fehér Nilusba ömlik, de forrása még mindig nincs kikutatva. Ámbár ugyan Speeke és Grand két britt katonatiszt azt állítják, hogy 900'-nyi magas hegyek között ered a Nilus anyaforrása, mintegy 150 rőfnyi szélességben. Azonban a felső mellékfolyókban is találatnak Nilus lovak.

A Nilus áradása az oly várva várt hínöke az ország termékenységének, nem csak az abissiniai hóolvadásokból ered, hanem az újabb kutatások szerint a felső vidéken időnkénti előjövő felhőszakadásokból Kairoban rendszeren július közepe táján árad a folyó, néha 14"-nyire is napjában, s szeptemberben elapad. 1866-ik őszen azonban rendkívüli áradás volt, de az éber figyelme alkirály helyes rendelkezése folytán semmi baj nem történt.

Chartumban 1860-ban 35 ezer lakos volt, de ma már több van 50 ezernél. A kék Nilus-Azrek félóránnyira a várostól folyik össze a fehér Nilussal. Az összefolyástól délre néhány barátságos kinézésű falucska terül, szemben Chartummal nyugotra pedig a fehér Nilus tükrében tropikus erdők tükröződnek vissza.

Chartum maga piszkos, poros, a házak többnyire vályogból vannak készítve. Farácsolzott lyukak pótolják az ablakokat. Minden sötét helyen, különösen esős időben, scorpíók, pókok, viperák, utálatos gyíkok vannak; csak balha nincs; a naptéritőn keresztül nem mennek a balhák, hanem a nagy pókokhoz és scorpíókhoz hozzá kell szokni, hanem a nyitott ablakok moszkito és légy rajaikkal nem igen annak inyünkre. A város legszebb épülete a kormányzó lakása.

A kis ökörszem.

A ki a napokat pompás kényelemben és örömben tölti, annak nem nagy megerőltetésébe kerül vidámnak lenni. Ki mindennel bőven el van látva, annak könnyű dalolni, de a ki ellenben azta mesterséget érti, hogy minden baj, szükség között mégis jó kedvű, a legnagyobb szegénységben is vidáman fütyölget, szeles és rossz időt jó kedvvel tűr, az már megérdemli, hogy király legyen, ha mindjárt csak madár-király is.

Az ökörszem a legparányibb madárka az egész országban, mégis bátrabb valamennyinél. Nem tud úgy repülni mint a nagyobb rész mégis sokban jelesebb; de hogy miért neveztük őt királynak? A madarak király választásánál a legmagasabbra repülőnek íteltetett a korona. Az ökörszem elbujt a sasszárnya alá s midűn a sas felrepült vele oly magasra, hol már egészen kifáradt, akkor kis madárkánk előbujt s fellebb repült a sasnál, és csak a sasnak nagy kérelmére engedé át neki a szerény kis madár a koronát. Sőt még titok tartást is ígért és így csak a sas tudja meg mi, hogy az ökörszem a madarak valódi királya...

Fülemile, rigó, pacsirta mind csak a szép időben énekelnek, mikor tavasz van, mikor az ég maga is szelíden tekint reájok. De a mint az ősz jő és a szél élesebbé válik, gyorsan eltűnnek és csak az üres fészket és elszórt tollaikat hagyják itt.

De a kis ökörszem velünk marad.

(Vége következik.)

Az ajánló levél.

II. József császár rendesen idegen név alatt és kevés kísérettel utazott, hogy ha csak lehetséges föl ne ismerjék. Egy Olasz-honba tett utazásakor csak egy szárnysegéd, egy titkár és két szolga volt vele. Egy vendégfogadóba Karinthiában bezállt és ebédet parancsoltatott.

Mialatt ő azt kísérőivel várta, addig ellenkező irányból Olasz-honból egy katonatiszt jött és ugyanazon vendégfogadóban akart ebédelni. Kérdezte a fogadóst, hogy vannak-e itt idegenek? a kérdett három utast nevezett, kik gyanítólag Bécsből jönnek és kínzésökre katonatisztek lehetnek.

A tiszt az utasokat a fogadós által kéreté, hogy engednék meg neki, velök ebédelni, melyet meg is engedtek.

Sokféle dologról folyt a beszéd, és a katonatiszt elbeszélé, hogy az utolsó hadjárat után hivatalától fölmentetett és nyuga-

lomba tétetett. Milánóba szülővárosába visszamenve ott megházasodott. De néhány esztendő alatt oly nagyszámu gyerekekkel lett megáldva, hogy kevés nyagalompénze azoknak táplálékra és felnevelésre nem lón elégséges. Ezért vállalta fel e hosszú utat Bécsbe, hogy a hátseregnél ismét állomást nyerjen.

Egyik az idegenek közül, ki a három közt a legelőkelőbbnek látszott, a tisztet különös részvéttel hallgatta és ajánlotta magát gróf Laczyhoz, ki akkor hadügyér és miniszterelnök volt egy ajánlólevelet írni. A tiszt azt átvette, de kevés értéket látszott rá adni. A társaság eloszlott, anélkül, hogy a tiszt gyanította volna, hogy micsoda szerencsében részesült.

Bécsbe megérkezett és a hadügyérnél bemutatta magát és kérését előadta anélkül, hogy a levelet átadta volna. Mivel kérése azonban figyelembe nem vétetett, noha hatalmas pártfogói voltak a székvárosban, ráemlékezett a kapott levélre és gondolta, hogy talán az valamit fog használni.

A levelet átadá gróf Laczynak.

„Ismeri ön a jeles embert, ki önnek e levelet adta? Kérdé a gróf.“ „Nem, Méltóság, egy fogadóban találkozánk az uton, nem kérdezősködtem neve után.“ válaszolá a tiszt.

„A levél a császártól van.“ válaszolá a miniszterelnök. „Ő Felsőge azt bizza rám, hogy kérése teljesítessék.“

Közlő: ADLER SAMU.

Ilonka szünórái.

A „Méhecske“ valamelyik számában felkértem volt Székely Ilonka kis barátnőmet, segítene nekem egy életleírás megismertetésében, és ime oly kedvesen s különösen oly helyesen megírta, hogy nemcsak én, de kis olvasóim bármelyike sem tölthetné be szünóráit helyesebben, mint ennek elolvasásával. Ám győződjenek meg:

Édes Ilonka!

Kivánatodat teljesítve, írok Cellini Benvenuto-ról.

Cellini Benvenuto, született K. u. 1500-ban. A toskanai nagyhercezség fővárosa, Florenczben, — mint aranyműves, éremkészítő, szobrász és rézöntő, egyaránt kitűnő művész volt, kora ifjúságában atyjától Cellini Giovannitól a fuvola-hangszer játszására kényszerítve, e kényszerítés daczára is, a híres aranyműves Sándró Andrea mesterségét tanulta meg, mint miben szorgalma által oly nagy és gyors előmenetelt tett,

hogy kevés idejéből képes volt Angelo Mihály halhatatlan festő, és más művészek, festők, műveinek tanulmányozására is fordítani. Egykor Rómában utazva Lombardia Firenzau la aranyműves számára és ennek műhelyében dolgozva, egy oly arany és drágakőből álló asztali készlet került ki kezei alól, miáltal nagy hirre tett szert és több magasrangu egyén barátságát és pártfogását vívta ki magának; többféle ékszer, drága peesét nyomót, és utánzott török kardot készített, mely utóbbit Európa minden tartományiba azon korban csakis ázsiai Törökországból hozatták roppant drágán a duszgazdag lovagok, harezosok. A Bourbon herezeg által folytatott harez ideje alatt Cellinink római katona volt, a harez után Rómát elhagyá, és Mantuába később Florenzbe utazott, de nem volt nyugta. A római pápa VII. Kelemen visszahivta Rómába és a pápai pénzverdében mint metsző dolgozott, — később a pápa ezivódásba ereszkedett vele és Cellinink kénytelen volt megszökni; de a pápa kegye újra visszahivta. Kelemen pápa halála után III. Pál pápa szolgálataiba állott, és ennek uralkodása alól is egyszer Florenzbe visszament, hol Sándor toskánai herezeg, sokat használta művészünket. 1537-ben I-ső Ferencz francia király udvarába ment, honnan egy betegség Rómába vissza kényszeríté, és ott ellenéi, irigyei árulkodására, fogságra vettetett, mignem Ferrara bibornok kiszabadítá Florenzbe visszatérve. Medici Cosmo az új toskánai herezeg sok nevezetes munkát bizott reá, többek között: egy szobrot, „Perseust a medusa fővel“ a görögök hitregéjéből, ábrázolja, e szobor máig is disze Florenz főpiacának. — Cellini szobraim meglátszik, hogy ő kora ifjúságában a nagy festő és szobrász Angelo Mihály műveit szorgalommal tanulmányozá, és később nagy szerencsével utánzá. Cellini Benvenuto meghalt 1570-ben -- némelyek állítása szerint 1572-ben.

Maradok szerető barátnéd
SZÉKELY ILONA.

Kolozsvár, october 1-ső 1868.

Ez volt tehát az a Cellini, kinek a muzeumban van mint multkor emlitém négy darab műve a régiségtárban.

Nem hat ez buzditóan, ez a példa kis olvasóimra? Nem volna kedvük egy-egy szép és hasznos czikkel felkeresni a „Méhecskét“?

Kálmán diák szünórái.

Kálmán diák valóban nagy zavarban van.

Nem a tárczairó kellemetlen zavarában, mely a haldokló holt idényen át annyiszor kerülgette, midőn izzadva ült asztala mellett és betűzte a lapokat; de semmit sem talált, — közelben és távolban semmit, — a miről írnia lehetett volna. Azonban írnia kellett. Hogy tárczája üres ne maradjon, irt tárczát, melyben nem volt semmi.

A holt idény meghalt.

Most az ellenkezőre jutott a szegény tárczairó. Jobbra balra annyi körülötte a tárgy, hogy alig tud válogatni. Ha mindnyájáról ír: fecsegőnek, bőbeszédűnek mondják, ha kevés dologról: üresnek, unalmasnak.

E két szikla között vergődik Kálmán diák.

Irjon a főváros visszatért fecskéiről, azokról a telt, piros falusi arcokról, melyeknek teltsége az otthoni konyha; pirossága pedig az otthoni levegő jóságáról tanuskodik? A deáknépről, melyet az iskolának október elsején megcsendült harangja beszólitott? A könnyekről, melyek között az édes mama elvált tőle? Vagy ismétlje a jó tanácsokat, melyeket a hazatérő atya oly bőven osztogatott? Ez épen elég volna megtölteni egy derék cikket de mikor annyi mindenféle más is van!

Irjon az ország házában történő nagy dolgokról. A „haza bölcséről“ Deák Ferenczről, ki hatalmas szavával középkori birtokrendszerünk utolsó, szabadabb eszméinkkel meg nem egyeztethető maradványát döntötte romba, megtevén nevezetes indítványát a szöllő-dézsma eltörlésről? Irjon az okról a törvényekről, melyek a felekezeteknek egymáshoz való viszonyát és a népiskola ügyét rendezni fogják, mely utóbbinak haladt, virágzó állapota alapja minden ország, minden nemzet igazi szabadságának, valódi jóllétének és sovárgott boldogságának? Ezekről is írhatna sokat; mert föl teszi a gyermekekről, hogy érdeklől olvassák azt, a mit a haza atyai a haza boldogítására tesznek.

Irjon a felséges királyi családról, mely jelenleg a gödöllői pompás kastélyban időz? A királyi gyermekekről, kik oly örömet tartózkodnak hazánk határai között? A kis koronahercegről

ki anyja- és anya-nyelveként beszéli a magyart, vonzódik magyar környezetéhez, szereti nemzetünket, melynek trónja vár rá? Azt hiszi csak érdekelné kis olvasóit, ha „a legelső magyar gyermekről“ írna valamit.

Irjon a nagy politikáról, távol lakó nemzetek sorsáról, háborúiról.

A nagy spanyol forradalomról, mely a szép félszigetet elárasztotta egészen s a szabadság zászlaját lobogtatva diadalmaszkodott a zsarnokságon? Az elmenekült, koronáját vesztett királynérről, Izabelláról, ki kegyetlensége, könnyelműsége és fajtalan-sága által maga idézte fejére a vést, és a kinek utoljára csak egyetlen egy hű tábornoka maradt; de a vesztett ügy mellett hő-sien küzdve ez is elesett? A szabadság kis barátai, minőknek e lapok olvasóit Kálmán diák gondolja, szívesen olvasnák talán a szabadság diadalát, bármilyen távoli földön folyt is érte a vér.

De közelünkben is vannak érdekes dolgok, melyekről írhatna. A budai szinkörben ott van „Bem apó“ honvédjeivel, lovas ezredeivel, lengyel himnusával, mely annál mélyebben hat szívünkre minél többször halljuk, ágyuival, melyek füstfelhőkkel borítják el a színpadot és szemét-száját tátó apró közönséget, színes lámpáival, Szeben ostromával, tüzijátékával, Gellérthegyi röp-pentyűivel, szép táncaival, lovas esatájával, Petőfivel és Rákóczy-indulóival, melyek minden este nagy lelkesedésbe hozzák a közönséget. Erről aztán már ugyancsak szép dolgokat lehetne össze-írni, ha a szemes Ilonka el nem ragadja szegény Kálmán diák orra elől.

Hát talán Monhauptról, az orosz császár udvari bűvészéről, ki a Renz cirkusában produkálja tudományát. Ez azonban nem valami csudálatra méltó; vándor ezer mesterektől ezerszer láttuk mindazt, a mit mutat, az igaz, hogy kevesebb fény közt, ködfá-tyolképei közt van egy néhány szép; de a legnagyobb része nem sokat ér. Erről írjon tán.

Igen; írna minderről, ha el nem fogyott volna a papirosa. De ha ennyi tárgya van az embernek, csak úgy írhat, mint ő tette most. Mindenről egy pár sort.

TARTALOM: Ima az év kezdetén. Visky K. Bálinttól. — Egy remetelak a Kárpátokban Kalócsa Rózától — Egy szegényből lett gazdag fiú. (Folytatás) Kiss Endrétől. — Visz-szaemlékezések külföldi utamra. (Folytatás) Liptay Páltól. — A Nilus. A kis ökör szem. — Az ajánló levél. — Közli: Adler Samu. — Ilonka szünórái Székely Ilonától. — Kálmán diák szünórái.

Munkásság és szorgalom.

I. évi folyam. 37. szám. 1868. augusztus 9-én.

A
M É H E C S K E.
IFJUSÁGI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap 1 íven, színes borítókkal

Szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

M. KALOCSA RÓZA.

Előfizetési föltételek:

(helyben házhozhordással, vagy vidékre postán bérmentve.)

Egész évre	6 ft. — kr.
Félévre	3 „ — „
Negyedévre	1 „ 50 „

Előfizethetni:

Helyben a szerkesztőségénél, papnövelde-utca 7. sz. 1-ső emelet.
Vidéken minden postahivatalnál és minden könyvkereskedésben.

PEST,

Nyomatott Noséda Gyulánál, Barátok-tere 8-ik szám alatt.

1868.

Vallásosság és erény.

Hazaszeretet és kegyeletesség.

Olvashatóság és műveltség.

THE HISTORY OF THE

PROVINCE OF MASSACHUSETTS

IN THE SEVENTEENTH CENTURY

BY

WALTER D. FOSTER

OF THE MASSACHUSETTS HISTORICAL SOCIETY

AND

OF THE MASSACHUSETTS ARCHIVES

IN ASSOCIATION WITH

THE MASSACHUSETTS HISTORICAL SOCIETY

OF THE CITY OF BOSTON

AND

THE MASSACHUSETTS ARCHIVES

OF THE STATE OF MASSACHUSETTS

AND

THE MASSACHUSETTS HISTORICAL SOCIETY

OF THE CITY OF BOSTON

SZÁMREJTVÉNY.

GÖNCZI J.-TÓL.

1. 2. 3. Jézus a keresztfán
Ezt meg kétszerezse.
3. 4. Az étel nem étel,
Ha ez nincsen benne.
1. 2. Nem teremve terem
Köszörü csinálja
1. 2. 3. 4. 5. Viseli sok asszony,
Viseli sok lányka.

A harminczegyedik számban levő képtalány értelme:

*A Rákoson tartá hajdanában
Tanácskozását a magyar.*

Ugyan e számban a sakkrejtvény értelme:

Kedvelője volt a
Virágoknak anyám,
Szép intését mintha
Még most is hallanám:

Szeresd a virágot
Es ne féltsd szivedet
Mert ki ezt szereti
Rosz ember nem lehet.

A virág s az erény
Két atyafi gyermek
Egy szívben egymással
Nem ellenkezhetnek

Tudod mi a virág?
A földnek jósága.
Tudod mi a jóság?
A lélek virága.

Megfejtették: Baló Lajos, Baló Etelka, Rötth Jolán, Koncz Vilma,
Szilágyi Ilona.

EGYVELEG.

Sajátságos zenekritikus. Egy zenekedvelő fejedelem kitünő zenészeket és szerzőket tartott udvarában. Egykor a többek közt B. zenekar-igazgató, remek concert-darabot szerzett, de a melyben egy átmenet oly

zokatlan volt hogy a szinte kitünő, de kissé féltékeny K. zongorászt sértette sés emiatt B...t gyakran kérte, változtatná meg az átmenetet vagy hagyná ki egészen.

B. egyiket sem tevő és a darab a zeneestélyeken gyakran elővételék a miért K. már nagyon ingerülté lett.

Egyszer egy bohó gondolat ötlött eszébe: ugyanis a fejedelem egyik kedvencz agarát magához kapatta, zongorán eljátszta neki a darabot és a tudva levő átmenetnél mindig jól elverte. Így dressirozva a kuttyát, a darab újabb előadásánál beszöktette a zeneterembe, a kutya nyugodtan hevert egy szögletben a bizonyos átmenetig, hanem itt elkezdett kevervesen ordítani. A jelenlevők kaczagtak, a darabot K... tanácsára e fejedelem ismételtette, a kutya a fatalis helyig ismét nyugolt volt, de ott!... B. boszankodva dobta félre a darabot és sohasem vette többé elé.

Ehez hasonló esinyt tudok egy magyar huszárról, de azt csak majd a jövő számban mesélem el

Előfizetési felhívás

A „MÉHECSKE“

szeptember — novemberi vagy october — decemb eri, negyedévi folyamára.

Lapunk három negyedévi fennállása óta némi kis fogalmat szerezhetett a t. cz. közönségnek, hogy melegebb pártolás mellett mily hasznossá tehetnök, ez ifjusági lapot, tartalmának bővebb elősorolása helyett egyszerűen a mult **mutatványszámunkra** utalunk.

Nem mondunk sem nagyot, sem újat, ha felemlítjük, hogy a jól választott olvasmányok mennyire jótékonyan hatnak a gyermek szellemi fejlesztésére. Ugy szerkeszteni az olvasmányt, hogy belőle a komoly tudományt is gyöngyörrel olvashassák volt szándékunk.

Jövő évben — ha a lap pártfogást nyerend — átalakítjuk **egészen képes lappá.**

Előfizetési pénzeket már csak egy negyedévre fogadunk el. A jövő évre csak aláírásokat kérünk hogy magunkat tájékozhasssuk, mert a lapnak továbbra fennállása attól függ, ha legalább hét, nyolczszáz előfizetője leend.

Ujévi és karácsonyi ajándékul ajánljuk a „Méhecske“ egész évi folyamát bekötve, és minthogy a mult évi deczember elején indult meg a lap, folyó évi november utolján már a példányok teljeselek leendenek.

A bekötött példányokra csak **megrendeléseket** kérünk, és mi a könyvet **utánvét** mellett fogjuk f. évi deczemberben, szétküldeni.

Előfizetési pénz: Negyedévre 1 frt. 50 kr. — Megrendelés egy évi bekötött példányokra 6 frt. 50 kr. — Diszkötésben 7 frt.

M. KALOCSA RÓZA.